

νά καίει πού θά τόν ανάβουμε ἀπ' τὸ φεγγάρι. Τὸ πρῶτ', χάραμα ἀκόμα, πρῶτοι νὰ προσφέρουμε τὴ θυσία στὸ θεὸ τῆς ζωῆς, — ἀνοθεῖς πού θά τοῦ ἐθρεψε τὸ φιλὶ καὶ τὸ πάθος. Καὶ οἱ στιγμῆς πού περνᾶνε βαρεῖες καὶ θανατερές γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἀτέλειωτους κι' ἀγέραστους νὰ μᾶς δείχνουν τοὺς ἑαυτοὺς μας. Νὰ σβύσουμε πάνω στοὺς βραδυνούς ρεμβασμούς μας, μὲ τὰ μάτια στὰ μάτια. Ὅταν τὸ σύμπαν, καρᾶδι μὲ μύριους φανούς, θάρᾶζει σιγαληνὰ στὰ νερὰ τῶν τελευταίων στιγμῶν, γιὰ κάπου μακρύτερα νὰ μᾶς πάρει.

ΕΙΡΗΝΗ Η ΔΟΗΝΑΙΑ

ἈΠΛΩΘΗΚΕ ΤΟ ΧΙΟΝΙ

Ἀπλώθηκε τὸ χιόνι ἀπάλᾳ
Καὶ σκόρπητε τριγύρω τὴ γαλήνη.
Μὲ τὴ βροχὴ δὲ μοιάζει. πού κυλά
Κ' εἶναι σὰ νὰ ξεπούνε θρῆνοι,

Ἀπὸ καρδιῆς γυναίκες πού πονοῦν
Μὰ δὲ βρασιάνε πιά τὸν ἔρωτά τους,
Καὶ ξίφουο θέλουν ὅλα νὰν τὰ ποῦν
Μὲ τὰ κατ' ἑτικὰ τὰ δάκριά τους ...

Καὶ πότες ἀνταριάζεται ἡ Βροχὴ
Καὶ κλαίει γι' αὐτοὺς πού μίσησαν, καὶ κλαίει,
Καὶ πότες μῆς γριούλας γίνεται φωνὴ
Καὶ λέει τὰ παραμῦθι τῆς, καὶ λέει...

Μὰ εἶναι κατὶ λύπες, πού ἀφορμῆ
Καμμιά δὲν τὶς γεννᾶ, καὶ πῶς σκληρὸς εἶν' ἀπ' τὶς ἄλλες
Τὶς νύχτες τοῦ Χυνόπωρου ἡ Βροχὴ,
Τὶς τραγουδῶ μὲ τὶς ἀριεῖς, βαρεῖες τῆς στάλες.

Γιομάτο ἀλήθεια χάρι κι' ἀρχοντιά
Τὸ χιόνι, ὅλο τὸν κόσμον συνεπαίρνει
Μὰ ἐγὼ λατρεύω τὴ Βροχὴ, πού ὅταν ξεσπᾶ
Σὰ μεθυσμένη στ' ὄνειρο μὲ σέβνει...

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΑ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ι ΒΗΛΑΡΑ: Ποιήματα. Λογοτεχνικὴ βιβλιοθήκη. Φέξη, 1916 δρ. 2.50 Στὴ σειρά τῆς ἴδιας βιβλιοθήκης βγῆκε καὶ τοῦ Bernard Shaw ἡ κομῆδία: «Ὁ ἄνθρωπος κοὶ τὰ ὄπλα», μετὰφρ. Α. Παλαμά, (δρ. 1.50).

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Στὸ φίλο Ν. Καστρινό. Σὲ παρακαλοῦμε νὰ περάσῃς ἀπὸ τὸ γραφεῖο, 9—11 τὸ πρῶτ' ἢ 3—5 τὸ ἀπομνημόριο.

Ο ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΗΣ

3.—

Τόσο ὄρατα τὸν Τραγουδιστὴ τραγουδεῖ. Σ' ἀντίθεση πού δὲν τὴ θέλησε ἔξωτερικὰ δραματικὴ μὰ τέλεια ψυχικὴ, τὸν ἐπλάσε ἀντίθετα στὸν Πρωτομάστορα πού στὴν Τέχνη νὰ χαριτεῖ πρέπει, κάθε Ἀγάπη θυσιάζοντας στὴ Συντέλεια τῆς Δημιουργίας γιὰ νὰ φάσει, εἶναι ὁ δεῖλος διαβάτης τῆς ζωῆς πού ὅλο του τὸ εἶναι στὸν Ἔρωτα προσφέρει, στὴ λατρεία τῆς Ὁμορφιάς — μόνο γιὰ νὰ λατρεύει. Στεφάνια δὲ θέλει ἀπὸ τὴ Ζωὴ. Αἰώνιος νοσταλγός, ἀλλὰ νοσταλγός χωρὶς καμιά πικρία, μὲ μυστικὴ χαρὰ, τὴ Νίκη σ' αὐτὴ τὴν Ἀδυναμία του βρίσκει, στὸ θησαυρὸ τῆς ἐντατικιάς Ἀγάπης. Κάποτε ὀνειρεύεται τὴ γλύκα τοῦ χαμηλοῦ σπιτιοῦ: «Νὰ γριῖξεις τὸ βράδι καὶ νὰ σὲ περιμένει στὸ κατόφλι ἡ γυναῖκούλα σου στὰ γόνατά της τὰ ξεστὰ κρατώντας τὴν Εὐτυχία». Μὰ κι' αὐτὸ δὲ θά τῷ γινῆ δὲν αἰσθάνεται παράπονο. Τὴ γλυκειὰ ζωοῦλα τοῦ τὴ δίνει ἡ ἀπάρνηση κάθε ἔξωτερικῆς ἐπιτυχίας, τὸ ρόδο ἀπὸ τὸ χέρι τῆς Ἀγάπης του καὶ ἡ φλογέρα, Χαμόγελα Λουλούδια καὶ Σκοποὶ. Ὁ Ψηλορείτης φαντάστηκε τὸ δεῖλὸ Ἐρωτευμένο . . . καὶ Τραγουδιστὴ τὸν εἶδε ἁρμονίως στὴν Τραγουδία σκορπώντας. Χαμένος στὰ ὄνειρα καὶ στὶς μελωδίες Τραγουδιστῆς ποί «νὰ ἀναπάντεχη ἀρκαδικῆς γαλήνης ξετετοῦν στὴ γλαυὴ τοῦ κόσμου» μποροῦν νὰ αἰστανθοῦν τὶς ἔπερχόμενες ἀγάπες. Τραγουδία ὄχι δυνατὰ πού τίποτα δὲν ὑψώνουν, τίποτα δὲ χαλκῶν, μόνο πολὺ γλυκὰ διαβατικά σὰν κι' αὐτοὺς το νίζουν. Ὁ κόσμος τοὺς θεωρεῖ τρελλοὺς κ' εἶναι ἐλεύθεροι ὅσο θέλουν λυρικά τὸ θαυμασιό τους νὰ ἐκφράζων. Ἴδια κι' ὁ Νίκαιος ἀγαπᾶ τὴν Τρισεύγενη. Τὴ Χάρη τους λατρεύουν, Ἀδιάκοπα. «Κι' ὅταν σπαίνο τραγουδᾶ καὶ πῶς πολὺ καὶ πῶς γλυκὰ. Κι' ὄχι μόνο τὴν Ὁμορφίαν τους στὸ Ἔργο δίνουν μὰ καὶ τὴ Γυναίκα πῶς Ὁμορφὴ ὑψώνουν μὲ τὸν ὕμνον τους οἱ Ὁρασιολάτρεις τῶν ὀρασιῶν «τὰ μάτια λάμπουν ἀπὸ μιὰ χαρὰ ἐξοστατικῆ». Μὲ ἐσώφυνη δράση πρῶτος μισομαντεύοντας τὸ μυστικὸ τῆς Σμαράγδας, ἡ Ἀγάπη σὰν τὸν Πόντο τῆς Μάννας βλέπει πολὺ βαθιά, μᾶς δίνει ὁ τραγουδιστὴ τὴν τραγικὰ συγκίνησή: «Σμαράγδα, τί εἶναι αὐτὴ ἡ χαρὰ μέσα στὰ μάτια σου; Φωτιὰ εἶναι, δὲν εἶναι χαρὰ». Γιατί; ὦ γιατί; Καὶ τὴν ἀπάντησιν μαζὶ του τὴν αἰστανόμαστε ὅταν τὴν ἀσυγκράτητη ὄρμη βλέπομε πού στὸν Πρωτομάστορα σπρώχνει τὴ Σμαράγδα. Ἡ ἐνταση ὀλοένα αὐξάνει. Δὲ ξηλεῖται ὁ Τραγουδιστὴς, ἴσως καὶ ν' ἀγαπᾶ τὸν Πρωτομάστορα βαθιά γιατί ἔχει τὸν ἀγαπᾶ, ἡ γυναῖκα του εὐαίσθητη ψυχὴ ἂν καὶ πολὺ ἀόριστα προαισθάνεται τὸν κίντυνο. Ἐξέρει τὸ φριχτὸ πού κρύβουν τὰ λόγια τῆς Μάννας. Κάτι μέσα του ἀλάνθαστο τύπε ἀλλὰ δὲ θέλει ἀκόμα νὰ τὸ πιστέψει. Κι' ὅμως ἀνήμερος τὴν ἀγωνία τῆς ἀμφιβολίας νὰ ὑποφέρει, ὅσο καὶ νὰ τρέμει τ' ἀποτρόπαιο τῆς Ἀλήθειας, ἀδύναμος πόντα, μὲ πείσμα παρακαλεῖ τὴ Μάννα: «Μίλα, ὅ τι κι' ἂν ποῦν τὰ χεῖλιά σου γλυκὸ εἶναι μπροστὰ στὴ σιωπὴ τους, τὴν ἀβάσταχτη». Ἡ Μάννα μένει βωβὴ μὰ ἡ σιωπὴ τῆς «σκληρότερη κι' ἀπὸ τὰ πῶς σκληρὰ τὰ λόγια στερεώνει τὴν τραγικὴ βεβαιότη: «ὦ Ἦλιε πού χαμοπετᾶς αἱματολαβαμένος κι' ὅπου δπου πέφτεις, ὦ Ἦλιε, τί ἔργα φριχτὰ ἀπόψε θά χρυσώσεις!» Τί τὸν μέλλει γιὰ τὰ μεγάλα Ἔργα; «Μιά τρίχα τῶν μαλλίων τῆς Σμαράγδας ἀξίζει πῶς πολὺ ἀπ' ὅλα τὰ